

13.1.2020

Valtionhallinnon kehittämisosasto

Sisäministeriö

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö (25.11.2019, SM1929467, SMDno-2019-1029)

Hallituksen esitysluonnos poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisin hallinnosta annettua lakia (110/1992).

Poliisin hallinnosta annetun lain 1 §:n mukaan Poliisihallitus on sisäministeriön alainen keskushallintoviranomainen ja poliisilaitokset ovat Poliisihallituksen alaisia paikallishallintoviranomaisia. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan poliisilaitoksia ja poliisilaitosten päälliköitä on tällä hetkellä 11.

Poliisilaitosten päälliköiden nimittämistoimivalta siirrettäisiin ehdotuksen mukaan sisäministeriöltä poliisilaitosten esimiesvirastona toimivalle Poliisihallitukselle. Myös asetustasolla säädettävät virkamiesoikeudelliset tehtävät siirrettäisiin kokonaisuudessaan Poliisihallitukselle.

Lisäksi poliisiylijohtajalle ja suojelupoliisin päällikölle asetettua ilmoitusvelvollisuutta yhteiskunnallisesti merkittävistä asioista täsmennettäisiin siten, että laissa määriteltäisi ne ministeriön virkamiehet, joille asiasta olisi ilmoitettava, lisäksi tiedot olisi ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä. Muita kuin yhteiskunnallisesti merkittäviä asioita koskevaa ilmoitusvelvollisuutta täsmennettäisiin siten, että ilmoitusvelvollisuus kohdistuisi paitsi viraston, myös koko sen hallinnonalan asioihin. Lisäksi laissa säädettäisiin siitä, että Poliisihallituksen ja suojelupoliisin olisi ilmoitettava salassapitosäännösten estämättä sisäministeriölle vastaavat tiedot kuin ilmoitetaan valtioneuvoston tilannekeskukselle.

Valtionhallinnon kehittämisosasto toteaa lausuntonaan:

Siirrettäessä poliisipäällikön nimittämistoimivalta ministeriötasolta entistä alemmas Poliisihallitukselle, on aiheellista kiinnittää huomiota siihen, rinnastuvatko poliisilaitosten päälliköt toimivaltansa, asemansa ja julkisen vallan käyttöä sisältävien tehtävien osalta valtion virastojen päällikköihin vai muihin valtionhallinnon alemman tasoisiin nimityksiin.

Valtion virkamieslain (750/1994) 26 § 4 kohdan mukaiset virastojen päälliköt nimittää pääsääntöisesti valtioneuvoston yleisistunto. Valtioneuvoston yleisistunnon päätöksenteko on kollegiaalista, jolloin valtioneuvoston jäsenillä on mahdollisuus ottaa kantaa nimityksiin.

Valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 28 §:n 2 momentin mukaan virastojen päälliköitä ovat välittömästi ministeriön alaisten virastojen päälliköt sekä valtion liikelaitosten toimitusjohtajat, lukuun ottamatta valtion virkamiesasetuksessa erikseen säädettyjä virkoja.

Osastopäällikkö

Lainsäädäntöneuvos

Juha Sarkio

Miska Lautiainen